

1. Kaupunginvaltuusto

ei aloitteen tulisi antaa aihetta muihin toimenpiteisiin. Kaupunginvaltuusto katsoi edellä selostetun riittäväksi selvitykseksi (16. 11. 786 §, 21. 12. 887 §).

Vaaliluetteloissa esiintyneiden virheellisyyksien poistamista koskeva vt Öhmanin aloite päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi (5. 10. 675 §).

V. 1960 toimitettujen kunnallisvaalien tulosta koskeva kunnallisvaalien keskuslautakunnan ilmoitus merkittiin tiedoksi (16. 11. 758 §).

2. Rahatointa koskevat asiat

Obligaatiolainan ottaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ottaa 1 000 mmk:n obligaatiolainan, jonka maksuaika on 25 vuotta, kahdesti vuodessa maksettava nimelliskorko 7 % ja emissiokurssi 98.12 %. Korko ja kuoletus sidotaan elinkustannusindeksiin ns. puoli-indeksiehdon mukaisesti. Kaupunginhallitus oikeutettiin vahvistaaman yksityiskohtaiset lainaehdot ja laina hyväksyttiin käytettäväksi vesilaitoksen ja sähkölaitoksen sähköasemien, muuntamoiden ja voima-asemien rakennuskustannuksia varten. Päätös alistettiin sisäasiainministeriön vahvistettavaksi (21. 12. 878 §).

Lainan ottaminen erältä rahalaitoksilta. Kaupunginvaltuusto päätti ottaa 100 mmk:n osavelkakirjalainan, vuotuinen korko 7¼ % siten, että laina on 50 %:sesti sidottu elinkustannusindeksiin (lokakuu 1951 = 100), lainan kuoletusaika on 25 v kunkin osavelkakirjan päiväyksestä. Kaupunginhallitukselle myönnettiin oikeus vahvistaa yksityiskohtaisemmat lainaehdot ja hyväksyttiin se käytettäväksi sähkölaitoksen investointimenojen rahoittamiseen. Ministeriö vahvisti 6. 5. kaupunginvaltuuston päätöksen (23. 3. 230 §, 1. 6. 386 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto päätti ottaa erältä rahalaitoksilta 1 000 mmk:n osavelkakirjalainan sillä ehdolla, että lainan kuoletusaika puolelle lainamäärästä, eli 500 mmk:lle on 10 vuotta ja toiselle puolelle, eli samoin 500 mmk:lle 25 vuotta, että lainasta suoritetaan 7½ % :n korko, joka maksetaan kaksi kertaa vuodessa ja että kulloinkin erääntyvä korko ja kuoletus sidotaan elinkustannusindeksiin ns. puoli-indeksiehdon mukaisesti. Kaupunginhallitus oikeutettiin vahvistamaan yksityiskohtaiset lainaehdot ja hyväksyttiin laina käytettäväksi vesilaitoksen sekä sähkölaitoksen sähköasemien, muuntamoiden ja voima-asemien rakennuskustannuksiin. Päätös alistettiin sisäasiainministeriön vahvistettavaksi (21. 12. 879 §).

Lainan ottaminen Postisäästöpankilta. Kaupunginvaltuusto päätti ottaa Postisäästöpankilta 100 mmk:n lainan, joka on maksettava takaisin 30. 11. 1969 mennessä, jonka korko on korkeintaan 2 ½ % yli Postisäästöpankin kulloinkin kuuden kuukauden irtisanomisen varassa oleville talletuksille maksaman koron ja joka on 25 %:sesti sidottu elinkustannusindeksiin, Postisäästöpankin 8. 9. 1960 päivätyssä kirjelmässä tarkemmin mainituilla ehdoilla. Laina hyväksyttiin käytettäväksi sähkölaitoksen investointien rahoittamiseen. Sisäasiainministeriö oli 15. 11. vahvistanut mainitun päätöksen (19. 10. 688 §, 30. 11. 790 §).

Lainan ottaminen Kesko Oy:ltä. Kaupunginvaltuusto päätti ottaa Kesko Oy:ltä yhtiölle Munkkisaaresta vuokrattavaan alueeseen liittyviä laitur-, syvennys- ja täyttämistöitä varten 100 mmk:n lainan enintään viiden vuoden maksuajalla ja siten, että lainan takaisin maksaminen suoritetaan neljänä kahdenkymmenenviiden (25)

miljoonan markan suuruisena eränä vuosina 1963—1966 ja että korko on liikepankkien antolainauskorkoa vastaava. Kaupunginhallitus oikeutettiin hyväksymään yksityiskohtaiset lainaehdot (16. 11. 778 §).

Vt Hakulisen ym. aloite toimenpiteisiin ryhtymisestä *ulkomaisen lainan saamiseksi* ja vt Saastamoisen aloite *pitkäaikaisen lainan ottamiseksi* päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi (6. 4. 287 §, 23. 3. 247 §).

Lainojen myöntäminen. Kaupunginvaltuusto päätti myöntää Aula-työkotien Kannatusyhdistykselle 1 mmk:n lainan uuden osaston perustamista varten vajaa-mielisille 16 v täyttäneille nuorille yhdistyksen omistaman, Engelin aukio 5:ssä sijaitsevan talon III kerrokseen. Lainan vuotuinen korko oli 3 % ja oli yhdistyksen anottava osaston perustamiskustannuksiin valtionapua ja suoritettava lainasta takaisin kaupungille valtionavun suuruinen määrä viipymättä sen saatuaan sekä loppuosa lainasta v:n 1969 loppuun mennessä. Kaupunginhallitus oikeutettiin hyväksymään lainan vakuus ja vahvistamaan muut yksityiskohtaiset lainaehdot. Laina myönnettiin Edeltä arvaamattomia pääomamenoja varten kaupunginvaltuuston käytettäväksi merkityistä määrärahoista (1. 6. 416 §).

Työkeskus Toimelan Tukiyhdistykselle päätettiin uuden toimihuoneiston hankkimisesta aiheutuneiden lyhytaikaisten lainojen lyhentämistä varten myöntää 2.95 mmk:n suuruinen laina, korko 3 % ja maksuaika 10 v siten, että lainamäärästä oli vuosittain kuoletettava 295 000 mk, ensimmäisen kerran v. 1961 sekä lisäksi sillä ehdolla, että lainan pääoman ja koron maksamisen ensisijaisena vakuutena saatiin käyttää kaupungin hallussa v. 1958 (ks. s. 18) tehdyn päätöksen perusteella jo panttina olevia yhdistyksen omistamia Asunto-oy. Albertinmäki -nimisen yhtiön osakkeita. Kaupunginhallitus oikeutettiin määräämään yksityiskohtaiset lainaehdot. Laina myönnettiin em. määrärahoista. Kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista myönnettiin lisäksi 1.55 mmk:n suuruinen ylimääräinen avustus yhdistyksen niinkään lyhytaikaisten lainojen korkojen ja kuoletusten suorittamista varten (15. 6. 475 §).

Kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista päätettiin Fruntimmersföreningen i Helsingfors -nimiselle yhdistykselle myöntää 340 000 mk:n laina yhdistyksen omistamassa Hagaro-nimisessä vanhainkodissa suoritettavia korjauksia varten. Lainan vuotuinen korko oli 3 % ja oli se kuoletettava 31. 12. 1965 mennessä. Laina myönnettiin kaupungin hallussa ennestään olevia korttelin n:o 29123 tontilla n:o 1 sijaitsevaan kiinteistöön kiinnitettyjä haltijavelkakirjoja vastaan (21. 9. 622 §).

Helsingfors Segelklubb -nimiselle yhdistykselle päätettiin myöntää Vattuniemen vuokra-alueelle rakennettavaa kerhopaviljonkia ja venevaja varten 3 mmk:n laina, vuotuinen korko 2 % yli säästöpankkien kulloinkin kuuden kuukauden talletuksille hyvittämän talletuskoron, maksuaika 20 vuotta siten, että lainan määrästä oli vuosittain kuoletettava 150 000 mk, ensimmäisen kerran v. 1961 sekä lisäksi sillä ehdolla, että lainaan sovelletaan ns. puoli-indeksiehtoa sekä että lainan vakuudeksi saatiin ottaa kiinnitys Vattuniemen vuokra-alueen vuokraoikeuteen ja sille rakennettaviin rakennuksiin. Laina myönnettiin edeltä arvaamattomiin pääomamenoihin kuuluvista kaupunginvaltuuston käyttövaroista ja oikeutettiin kaupunginhallitus vahvistamaan yksityiskohtaiset lainaehdot (24. 2. 154 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen käyttämään tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan urheilutaltoa varten merkityn 100 mmk:n

1. Kaupunginvaltuusto

määrärahan talousarvion perusteluista poiketen lainan myöntämistä varten Urheiluhallit Oy. -nimiselle yhtiölle käytettäväksi Kiinteistöosakeyhtiö Helsinginkatu 25 -nimisen yhtiön toimesta rakennettavaan rakennukseen tulevien urheilutilojen hallintaan oikeuttavien osakkeiden osakepääoman ja rakennuslainaosuuden maksamista varten kaupunginhallituksen tarkemmin määrättävillä ehdoilla mm. siten, että Urheiluhallit Oy:n omistamien osakkeiden perusteella hallittavien urheilutilojen käytöstä määrää urheilu- ja retkeilylautakunta samojen periaatteiden mukaan kuin kaupungin omista urheilulaitoksista, kuitenkin siten että urheilutilojen käytöstä perittävää korvausta ei saa määrätä pienemmäksi, kuin että se vastaa näiden tilojen hallitsemisesta ja ylläpidosta Urheiluhallit Oy:lle aiheutuvia kustannuksia (19. 10. 692 §).

Kaupunginvaltuusto päätti myöntää em. pääluokkaan Edeltä arvaamattomia pääomamenoja varten kaupunginvaltuuston käytettäväksi merkityistä määrärahoista 5.15 mmk:n suuruisen korottoman lainan Malmin Vapaaehtoiselle Palokunnalle paloasemarakennuksen rakentamista varten kaupunginhallituksen hyväksymää vakuutta vastaan, maksuaika 40 vuotta siten, että kuoletus alkaa 20 v:n kuluttua lainan myöntämisestä sillä ehdolla, että rakennusta koskevat piirustukset esitetään kiinteistölautakunnan hyväksyttäväksi ennen rakennustöiden aloittamista. Kaupunginhallitus oikeutettiin vahvistamaan muut lainaehdot (1. 6. 409 §).

Kaupunginvaltuusto päätti myöntää em. käyttövaroistaan Haagan VPK -nimiselle yhdistykselle 4.3 mmk v. 1959 (ks. s. 19) tekemänsä päätöksen mukaan annettavan lainan maksattamista varten (13. 1. 38 §).

Eräiden lainaehtojen muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa v. 1957 (ks. s. 14) Oy. Abborfors Ab:lle myöntämänsä lainan ehtoja ja alentaa sanotusta lainasta perittävän koron 7 %:ksi kertomusvuoden alusta alkaen (2. 11. 722 §).

Samaten kaupunginvaltuusto päätti muuttaa 11. 4. 1956 (ks. s. 17) tekemäänsä päätöstä siten, että Tapanilan Erä -nimiselle yhdistykselle Bamsas-nimisestä tilasta RN:o 12²⁴⁰ vuokratulle alueelle Tapanilan kylässä rakennetun urheilutalon rakennuskustannuksia varten myönnetty 10 mmk:n laina muutetaan 1. 7. 1957 lukien korottomaksi, mistä lainasta maksamatta oleva osa on suoritettava takaisin siten, että v. 1966—1984 kunakin vuonna on maksettava 500 000 mk sillä ehdolla, että niin kauan kuin lainasumma kokonaisuudessaan on kaupungille maksamatta, urheilutalosta varataan kiinteistölautakunnan hyväksymillä ehdoilla tarvittaessa nuorisotyölautakunnan käytettäväksi sen mahdollisesti tarpeelliseksi katsomat tilat sekä että urheilutalon toisessa kerroksessa sijaitseva sali ja alakertaan rakennettava keilatarata pysytetään urheilu- ja retkeilylautakunnan hyväksymällä tavalla urheilutarkoituksiin käytettävänä ja sanotuista tiloista perittävät vuokra- ja käyttömaksut alistetaan ko. lautakunnan vahvistettavaksi. Samalla kaupunginvaltuusto päätti, että lainan vakuudeksi kaupungille luovutetut, kiinnitetyt haltijavelkakirjat on lainan takaisin maksamatta olevaa määrää vastaavilta osilta säilytettävä kaupungin hallussa (30. 11. 817 §).

Helsingin kotitalousopettajaopiston säätiölle myönnetyn lainan siirtäminen valtion vastattavaksi. Kaupunginvaltuusto päätti suostua siihen, että Helsingin kotitalousopettajaopiston säätiön 26. 5. 1954 allekirjoittamaan 11. 4 mmk:n nimellismääräiseen indeksiehtoiseen velkakirjaan ja 30. 8. 1955 allekirjoittamaan 9 mmk:n nimellismääräiseen indeksiehtoiseen lainasopimukseen perustuvat velkasuhteet siirtyvät val-

tion vastattaviksi velkakirjassa ja lainasopimuksessa mainituilla ehdoilla kuitenkin niin, että lainasopimuksen 7) kohdassa mainittua rakennusten palovakuuttamista koskevaa ehtoa ei ole noudatettava (9. 3. 193 §, 15. 6. 474 §).

Eräiden lainojen maksuajan pidentäminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa v. 1954 (ks. s. 17) Kovaosaisten Ystävät -nimiselle yhdistykselle myöntämäänsä 5 mmk:n lainaa koskevaa päätöstään siten, että lainamäärästä jäljellä oleva 1 mmk:n suuruinen osa on suoritettava kahdessa osassa siten, että 30. 6. suoritettaisiin 500 000 mk ja 31. 12. samoin 500 000 mk. Muilta osin lainaehdot jäivät ennalleen (9. 3. 194 §).

Soutumiehet-nimisen yhdistyksen anottua, että se vapautettaisiin v. 1954 (ks. s. 18) lainan loppuosan maksamisesta, kaupunginvaltuusto päätti, hyläten yhdistyksen anomuksen, muuttaa Soutumiehet-nimiselle yhdistykselle v. 1954 myönnetyn 300 000 mk:n lainan maksuajan pidentämisestä v. 1957 (ks. s. 16) tekemäänsä päätöstä siten, että lainamäärästä jäljellä oleva 100 000 mk:n suuruinen osa on suoritettava siten, että puolet siitä maksetaan viimeistään 2. 1. 1962 ja loput viimeistään 2. 1. 1963. Muilta osin lainaehdot jäivät ennalleen (9. 3. 195 §).

Eräiden lainojen takaaminen. Kaupunginvaltuusto päätti, että kaupunki uudistaa Oy. Mankala Ab. -nimisen yhtiön Kansaneläkelaitokselta saaman 75 mmk:n suuruisen kuoletuslainan jäljellä olevan 41.25 mmk:n suuruisen lainamäärän ja sille laskettavan koron sekä Kansaneläkelaitokselle ehkä aiheutuvien kustannusten maksamisen vakuudeksi yhdessä Etelä-Suomen Voimaosakeyhtiön kanssa annetun, kaupunginvaltuuston v. 1950 (ks. s. 15) tekemään päätökseen perustuvan omavelkaisen ja yhteisvastuullisen takaussitoumuksen.

Samaten kaupunginvaltuusto päätti, että kaupunki uudistaa yhtiön Postisäästöpankilta saaman 100 mmk:n ja 150 mmk:n lainojen jäljellä olevien 20 mmk:n ja 30 mmk:n suuruisten lainamäärien ja niiden korkojen suorittamisesta sekä muiden lainaehtojen täyttämisestä annetut, kaupunginvaltuuston 23. 1. ja 2. 4. 1952 tekemiin päätöksiin perustuvat takaussitoumukset olemaan voimassa 30. 6. 1962 saakka. Sisäasiainministeriö oli vahvistanut em. päätökset 15. 6. ja 15. 11. (27. 4. 318 §, 7. 9. 515 §, 19. 10. 689 §, 30. 11. 793 §).

Helsingin Kansankonservatorion Säätiölle kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen myöntämään kaupungin omavelkaisen takauksen enintään 7 mmk:aan nousevien lainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta tarkemmin määräämillänsä ehdoilla ja hyväksymäänsä vakuutta vastaan. Päätös alistettiin sisäasiainministeriön vahvistettavaksi (21. 12. 876 §).

Itäisen Yhteiskoulun Kannatusyhdistyksen koulukiinteistön hankintakustannuksiksi kiinteine kalusteineen vahvistettiin 215 mmk. Kaupunginhallitus oikeutettiin antamaan kaupungin täytetakausta tai kaupunginhallituksen harkitsemien lainojen osalta kaupungin omavelkainen takaus yhdistyksen pääomamääriltään enintään 163.5 mmk:aan nousevien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta sillä ehdolla, että lopulliset rakennuspiirustukset, työselitykset ja kustannusarvio alistetaan kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi, että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhdistykselle vuokratun korttelin n:o 586 tontin n:o 1 vuokraoikeuteen ja vuokra-alueella oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä velkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 193.5 mmk:n

1. Kaupunginvaltuusto

jälkeen kiinnitetyt velkakirjat, että takausta ei anneta valtion myöntämille lainoille sekä että indeksiehtoisten lainojen kysymyksessä ollessa takaus koskee vain alkuperäistä lainamäärää. Ministeriö vahvisti kaupunginvaltuuston päätöksen 3. 6. (27. 4. 319 §, 7. 9. 514 §).

Kaupunginvaltuusto päätti, muuttaen v. 1959 (ks. s. 20) tekemäänsä päätöstä, vahvistaa Drumsö Svenska Skolförening -nimisen yhdistyksen koulurakennuksen ensimmäisen rakennusvaiheen hankintakustannuksiksi kiinteine kalusteineen, koulurintaimistoa lukuun ottamatta, 127 mmk ja

oikeuttaa kaupunginhallituksen antamaan kaupungin täytetakausten tai harkitsemiensa lainojen osalta kaupungin omavelkaisen takauksen yhdistyksen pääomamäärältään enintään 104.3 mmk:aan nousevien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta sillä ehdolla, että lainojen vakuudeksi luovutetaan yhdistykselle vuokrattavan 31. kaupunginosan korttelin n:o 31109 tontin n:o 6 vuokraoikeuteen ja tontille rakennettaviin rakennuksiin kiinnitettyjä velkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 114.3 mmk:n jälkeen kiinnitetyt velkakirjat, sekä muutoin sanotussa päätöksessä mainituilla ehdoilla. Merkittiin tiedoksi, että sisäasiainministeriö oli 11. 1. ja 11. 7. vahvistanut kaupunginvaltuuston ko. asiaa koskevat päätökset (1. 6. 417 §, 27. 1. 52 §, 7. 9. 516 §).

Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa Töölön Yhteiskoulu Oy:n rakennuslainojen takaamisesta v. 1959 (ks. s. 20) tekemäänsä päätöstä siten, että kaupunginhallitus oikeutettiin antamaan em. päätöksessä mainituilla ehdoilla kaupungin täytetakausten tai harkitsemiensa lainojen osalta kaupungin omavelkainen takaus yhtiön pääomamääriltään enintään 35 mmk:aan nousevien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta. Ministeriö vahvisti 11. 5. mainitun päätöksen (23. 3. 231 §, 1. 6. 387 §).

Sittemmin kaupunginvaltuusto vielä päätti, muuttaen em. päätöstään, vahvistaa sanotun yhtiön vanhan koulurakennuksen saneerauksen ja laajentamistyön kokonaiskustannukset 78 557 094 mk:ksi sekä

oikeuttaa kaupunginhallituksen antamaan kaupungin täytetakausten tai harkitsemiensa lainojen osalta kaupungin omavelkaisen takauksen yhtiön pääomamäärältään enintään 35 mmk:aan nousevien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamiseksi sillä ehdolla,

1) että lopulliset rakennuspiirustukset, työselitykset ja kustannusarvio alistetaan kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi,

2) että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhtiön omistamaan 13. kaupunginosan korttelin n:o 525 tonttiin n:o 1 ja sillä oleviin rakennuksiin kiinnitetyt velkakirjoja, mitkä pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta, kuin ensimmäisten 70 mmk:n jälkeiset kiinnitykset ja

3) että indeksiehtoisten lainojen kysymyksessä ollessa takaus koskee vain alkuperäistä lainamäärää.

Päätös alistettiin ministeriön vahvistettavaksi (30. 11. 816 §).

Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa Munkkivuoren Yhteiskoulun Kannatusyhdistyksen rakennuslainojen takaamisesta v. 1959 (ks. s. 22) tekemäänsä päätöstä siten, että taattavien lainojen vakuudeksi on luovutettava yhdistykselle vuokratun

korttelin n:o 30114 tontin n:o 4 vuokraoikeuteen ja vuokra-alueella oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä velkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 178.772 mmk:n jälkeen kiinnitetyt velkakirjat.

Sisäasiainministeriö oli 7. 4. vahvistanut em. päätöksen. Samaten oli ministeriö 29. 12. 1959 vahvistanut kaupunginvaltuuston v. 1959 tekemän päätöksen (24. 2. 152 §, 27. 4. 297 §, 27. 1. 51 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto päätti muuttaa Mannerheimintien Yhteiskoulun Kannatusosakeyhtiön rakennuslainojen takaamisesta v. 1957 (ks. s. 18) tekemäänsä päätöstä siten, että yhtiön koulukiinteistön I—II rakennusvaiheiden hankintakustannuksiksi rakennuksineen ja kiinteine kalusteineen vahvistetaan 179 mmk sekä oikeuttaa kaupunginhallituksen antamaan kaupungin täytetakauksen tai enintään 120 mmk:n osalta kaupungin omavelkaisen takauksen yhtiön pääomamääriltään enintään 161 mmk:aan, johon sisältyvät aikaisemmin myönnettyt 64 mmk:n takaukset, nousevien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta sillä ehdolla,

1) että lopulliset rakennuspiirustukset, työselitykset ja kustannusarvio alisteetaan kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi,

2) että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhtiölle vuokratun 18. kaupunginosan korttelin n:o 625 tontin n:o 1 vuokraoikeuteen ja vuokra-alueella oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä velkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 161 mmk:n jälkeen kiinnitetyt velkakirjat,

3) että indeksiehtoisten lainojen ollessa kysymyksessä, takaus koskee vain alkuperäistä lainaa sekä

4) että taattavasta määrästä on vähennettävä valtion myöntämät lainat, joita kaupunki ei takaa, sekä kaupungin itsensä myöntämät lainat. Ministeriö vahvisti päätöksen 15. 3. (10. 2. 117 §, 6. 4. 254 §).

Samaten kaupunginvaltuusto päätti muuttaa Roihuvuoren Oppikouluyhdistyksen rakennuslainojen takaamisesta 4. 11. 1959 (ks. s. 21) tekemäänsä päätöstä siten, että yhdistyksen koulukiinteistön I ja II rakennusvaiheiden hankintakustannuksiksi rakennuksineen ja kiinteine kalusteineen vahvistetaan 209 mmk sekä

oikeuttaa kaupunginhallituksen antamaan kaupungin täytetakauksen tai kaupunginhallituksen harkitsemien lainojen osalta kaupungin omavelkaisen takauksen yhdistyksen pääomamäärältään enintään 153 mmk:aan, johon sisältyvät aikaisemmin myönnettyt 88 mmk:n takaukset, nousevien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta sillä ehdolla,

1) että kouluhallitus hyväksyy koulurakennuksen lopulliset piirustukset ja että lopulliset rakennuspiirustukset, työselitykset ja kustannusarvio alistetaan kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi,

2) että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhdistykselle vuokratun korttelin n:o 43207 tontin n:o 1 vuokraoikeuteen ja vuokra-alueella oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä velkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 188.1 mmk:n jälkeen kiinnitetyt velkakirjat,

3) että takausta ei anneta valtion myöntämille lainoille sekä

4) että indeksiehtoisten lainojen ollessa kysymyksessä takaus koskee vain alkuperäistä lainamäärää.

1. Kaupunginvaltuusto

Ministeriö oli 5. 4. ja 19. 8. vahvistanut em. päätökset. Samaten ministeriö oli 26. 11. 1959 vahvistanut kaupunginvaltuuston ko. vuonna (ks. s. 21) tekemän päätöksen, joka koski koulun lainojen takaamista (24. 2. 153 §, 27. 4. 296 §, 15. 6. 473 §, 7. 9. 517 §, 13. 1. 19 §).

Helsingin Kauppiaitten Yhdistyksen toimesta rakennettavan koulurakennuksen hankintakustannukset päätettiin vahvistaa 135.045 mmk:ksi rakennuksineen ja kiinteine kalusteineen, kouluirtaimistoa lukuun ottamatta. Kaupunginhallitus oikeutettiin antamaan kaupungin täytetäkaus tai kaupunginhallituksen harkitsemien lainojen osalta omavelkainen takaus yhdistyksen pääomamäärältään enintään 15 mmk:aan nousevien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta sillä ehdolla,

1) että koulurakennuksen lopulliset rakennuspiirustukset, työselitykset ja kustannusarvio alistetaan kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi,

2) että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhdistykselle vuokratun, korttelin n:o 520 tontin n:o 9 vuokraoikeuteen ja vuokra-alueella oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä velkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 15 mmk:n jälkeen kiinnitetyt velkakirjat,

3) että kaupunki ei takaa valtion myöntämiä lainoja sekä

4) että indeksiehtoisten lainojen ollessa kysymyksessä takaus koskee vain alkuperäistä lainamäärää. Ministeriö vahvisti 22. 2. em. päätöksen (27. 1. 71 §, 23. 3. 214 §).

Kaupunginvaltuusto päätti vahvistaa Helsingin Marttayhdistyksen toimesta rakennettavan Helsingin Talouskoulun rakennuksen hankintakustannukset kouluhuoneiston osalta 27 mmk:ksi kouluirtaimistoa lukuun ottamatta sekä oikeuttaa kaupunginhallituksen antamaan kaupungin täytetäkauksen tai kaupunginhallituksen harkitsemien lainojen osalta kaupungin omavelkaisen takauksen yhdistyksen pääomamäärältään enintään 7 mmk:aan nousevien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta sillä ehdolla,

1) että yhdistyksen omistamat Asunto-oy. Kangaspellontie 3 -nimisen yhtiön osakkeet, jotka ennestään on pantattu yhdistyksen valtionkonttorilta saaman 12 mmk:n lainan vakuudeksi sekä eri rahalaitoksilta saamien, kaupungin takaamien, enintään 7 mmk:n lainojen indeksiehdon vakuudeksi, toissijaisesti jälkipantataan kaupungille kaupungin antamien takauksien vakuudeksi,

2) että kaupunki ei takaa valtion myöntämiä lainoja sekä

3) että indeksiehtoisten lainojen ollessa kysymyksessä takaus koskee vain alkuperäistä lainamäärää.

Ministeriö vahvisti kaupunginvaltuuston asiaa koskevat päätökset 15. 3. ja 8. 11. (10. 2. 116 §, 6. 4. 253 §, 5. 10. 661 §, 30. 11. 791 §).

Kaupunginvaltuusto päätti, että kaupunki sitoutuu omavelkaiseen takaukseen Stadion-säätiölle myönnettävän enintään 41 mmk:n suuruisen lainan pääoman ja korkojen takaisin maksamisen vakuudeksi sillä ehdolla,

1) että laina käytetään kaupungille vuokrattavan retkeilymajan rakentamiseen Stadionille sekä

2) että lopulliset rakennuspiirustukset, työselitykset ja kustannusarvio alistetaan kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi.

Ministeriö vahvisti 8. 11. mainitun päätöksen (5. 10. 660 §, 30. 11. 792 §).

Kaupungin saatavien maksuksi vastaanotettujen obligaatioiden hinnan kattaminen. Etelä-Suomen Voimaosakeyhtiö oli ostaessaan virtaa sähkölaitokselta maksanut velkansa 8 %:n obligaatioillaan v:lta 1950, jotka yhtiö lunasti takaisin kaksi kertaa vuodessa arpomalla. Obligaatioiden viimeinen lunastuspäivä on 15. 12. 1965. Kun kyseessä oli pitkäaikainen, kantaomaisuuteen kuuluvien arvopaperien hankinta, oli rahatoimisto esittänyt, että ko. obligaatioiden hinnan kattamiseen myönnettäisiin 48.5 mmk. Kaupunginvaltuusto päätti myöntää tuloa tuottaviin pääomamenoihin Edeltä arvaamattomia pääomamenoja varten merkityistä käyttövaroistaan ko. summan obligaatioiden hinnan kattamista varten (6. 4. 281 §).

Kunnallisverotus. Kaupunginvaltuusto päätti, että Helsingissä kertomusvuoden tuloista toimitettavassa kunnallisverotuksessa sovelletaan lapsivähennykseen ja perusvähennykseen lain sallimia enimmäismääriä (21. 12. 875 §).

Valtiovarainministeriölle päätettiin ehdottaa, että v:n 1961 kunnallisveron enakkoperinnässä Helsingin osalta sovellettavan ennakkoveroäyrin hinnaksi määrätäisiin 12 mk (19. 10. 693 §).

Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa vanhenemassa olevien kunnallisverojen perinnän tehostamisesta v. 1959 (ks. s. 23) tekemäänsä päätöstä siten,

a) että kaupungin palveluksessa oleville ulosottoapulaisille ja muiden paikkakuntien ulosottoviranomaisille saatiin kaupungin varoista suorittaa henkilökohtaisena palkkiona kaupunginvaltuuston päätöstä seuraavasta päivästä lukien v:n 1961 loppuun saakka perityistä vuosien 1954 ja 1955 tulojen perusteella maksuun pantujen kaupungin omien kunnallisverojen jäämäeristä ja veronlisäyksistä kolme sadalta ja

b) että kaupunginhallitus oikeutetaan päättämään saman suuruisen palkkion maksamisesta myös vuosina 1962—1965 samoilla perusteilla, mikäli järjestelmä osoittautuu tarkoitustaan vastaavaksi (19. 10. 682 §).

Tonttiveron kannon järjestäminen. Kaupunginvaltuusto päätti, muuttaen tonttiveron kannon uudelleen järjestämisestä v. 1950 (ks. s. 17) tekemäänsä päätöstä, että kaupunki luopuu tonttiveron kannosta toistaiseksi. Samalla kaupunginvaltuusto päätti kehottaa kaupunginhallitusta esittämään Suomen Kaupunkiliitolle, että Kaupunkiliitto viipymättä ryhtyisi toimenpiteisiin tonttiveroa koskevien säännösten kumoamiseksi (30. 11. 815 §, kunn. as. kok. n:o 106).

Esityksen tekeminen Suomen Kaupunkiliitolle eräiden muutosten saamiseksi verotuslakiin. Vt Laine ym. olivat 13. 1. tehneet aloitteen, jossa ehdotettiin, että kaupunginvaltuusto kehottaisi kaupunginhallitusta kääntymään kiireellisesti Suomen Kaupunkiliiton puoleen ja esittämään, että liitto ryhtyisi toimenpiteisiin:

1) varmuuden saamiseksi siitä, että valtiolle yli voimassa olevan verotuslain 116 §:ssä mainitun 96 %:n perityksi saadut kunnallisverot tilitettäisiin kunnille sitä mukaa kuin niitä kertyisi, mikä ilmeisesti oli ollut lainsäätäjän tarkoitus ja

2) sellaisen lainmuutoksen aikaansaamiseksi, että kunnat saisivat niille kuuluvat verovarot käyttöönsä kokonaisuudessaan heti, kun maksuunpannun kunnallisveron lopullinen määrä on selvinnyt.

Kaupunginhallitus oli aloitteen johdosta ilmoittanut, että Suomen Kaupunkiliitto oli yhdessä muiden kunnallisten keskusjärjestöjen kanssa tehnyt 1. 2. valtioneuvostolle esityksen ko. asiasta. Esityksessä oli ehdotettu, että valtioneuvosto ryh-

1. Kaupunginvaltuusto

tyisi toimenpiteisiin verotuslain muuttamiseksi siten, että 119 §:n alkuun eri momentiksi otettaisiin lisäsäännös, jonka mukaan veronkantoviranomaisten on maksuunpanovuotta seuraavan kalenterivuoden loppuun mennessä suoritettava kunnalle 116 §:n 1 momentissa säädetyn määrän lisäksi kaksi sadalta maksuunpannun kunnallisveron määrästä. Lisäksi vähensivät uuden ennakkoperintälain 50 §:n säännökset mainittujen keskusjärjestöjen mielestä kohtuuttomasti kunnille suoritettavien etumaksujen määrää, joita suoritettaessa ei uusien säännösten mukaan oteta huomioon sitä lisäystä henkilökohtaisten tulojen perusteella määrättävässä veroäyrien luvussa, mikä jää alle 5 %. Tämän vuoksi oli ehdotettu mainitun 50 §:n muuttamista siten, että pykälään lisättäisiin määräys etumaksun tarkistamisesta sen jälkeen, kun veroäyrien lopullinen lukumäärä olisi saatu selville. Rahatoimisto oli huomauttanut veronkantoa ja tilitystä suunnitelleen komitean aikanaan ehdottaneen, että kunnille suoritettaisiin veronkannon päättymisen jälkeen 97 % maksuunpannuista kunnallisveroista. Esityksessä oli otettu huomioon paitsi saamatta jääneiden verojen väheneminen myös se seikka, että uuden verotuslain mukaan valtion tuloksi jäävät veronlisäykset (korot) sekä palauttamatta jäävät ennakot. Koska useissa kunnissa veroja kertyy enemmän kuin 96 %, olisi suotavaa, että valtio maksaisi kunnille ennen lopullista tilitystä enemmän kuin 96 % maksuunpannuista kunnallisveroista. Helsingin osalta, jonka poistoprosentti v:n 1955—1959 aikana on vastaavasti ollut 5.83 %, 4.81 %, 4.44 %, 4.69 % ja 4.13 %, on verotuslaissa määrätty 96 %:n tilitys toistaiseksi ollut asianmukainen. Kaupunginhallituksen mielestä olisi seuraavien vuosien talousarvioehdotuksia käsiteltäessä harkittava, olisiko veronpoistomäärärahaa, joka on 4 % veroilla koottavasta määrästä, vastaisuudessa korotettava. Kaupunginhallituksen vähemmistön mielestä olisi Suomen Kaupunkiliittoa pyydettävä kiirehtimään valtioneuvostolle tehdyn aloitteen toteuttamista. Kaupunginvaltuusto katsoi edellä olevan riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (13. 1. 48 §, 9. 3. 206 §).

Perus- ja lapsivähennysten korottamista koskeva vt Saastamoisen ym. aloite päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi (27. 1. 95 §).

V:n 1961 talousarvio. Maassamme edelleen jatkunut nousukausi vaikutti huomattavasti työllisyystilanteen paranemiseen, niin että työttömyyskortistot koko maassa voitiin sulkea toukokuun lopussa ja Helsingissä jo 1. 5. Hintataso on kuitenkin kertomusvuoden aikana hitaasti noussut ja sen vuoksi korotettiin palkkoja vuoden alusta 3 %.

Rahamarkkinat ovat kertomusvuoden aikana jonkin verran kiristyneet, joten kertomusvuoden talousarvioon merkityistä lainoista on jäänyt saamatta n. 500 mmk.

V:n 1961 talousarvioehdotusta laadittaessa on otettu huomioon kaupungin omistamien rakennusten hallinnon ja hoidon uudelleen järjestämistä koskeva kaupunginvaltuuston v. 1959 (ks. s. 66) tekemä päätös, jonka mukaan kaikki kaupungin omistamien rakennusten ja muiden tilojen kunnossapitotöihin tarvittavat määrärahat on merkitty niiden isännöitsijöinä toimivien hallintokuntien käyttöön, joiden hallinnossa mainitut rakennukset ja tilat ovat. Myöskin tilitysvuokrajärjestelmään on tehty muutoksia. Kunnallisverotuksella on laskettu koottavan n. 20.23 mrd mk, eli 1.69 mrd mk vähemmän kuin kertomusvuonna. Vähenemiseen on lähinnä vaikuttanut kertomusvuoden talousarvioon menoksi merkitty v:n 1958 tilinpäätöksen osoittama n. 1 999 mmk:n vajeus, jota vastaa v:n 1961 talousarvioehdotukseen merkit-

tävä v:n 1959 tilinpäätöksen osoittama säästö 1 396 mmk. Lisäksi on talousarvioehdotukseen merkitty v:n 1960 arvioituna säästönä 500 mmk. Työllisyystöihin on esitetty 1 000 mmk pienempi määräraha kuin kertomusvuonna. Verotuksella koottavan määrän pieneneminen ei kuitenkaan vaikuta veroäyrin hintaa alentavasti, vaan on talousarvioehdotus laadittu 12 mk:n veroäyrin hinnan mukaisesti. Talousarvioehdotuksen mukaan ovat kaupungin kokonaistulot bruttolukuja käyttäen n. 59.37 mrd mk, josta v:n 1961 kunnallisveron määrä on n. 34.1 %, kertomusvuoden vastaavan prosenttimäärän oltua 39.1 %, joten verotuksen osuus kaupungin tuloissa on jonkin verran laskenut. Menojen nousu v:n 1960 talousarvion 55 979 607 072 mk:sta v:n 1961 talousarvioehdotuksen mukaiseen 59 365 207 030 mk:aan on n. 6 %. Kertomusvuoden aikana myönnettyt ylitykset, n. 1 850 mmk, mukaan luettuna on nousu n. 2.7 %. Talousarvioehdotuksen menopuoli päättyy nettolukuja käyttäen n. 43.82 mrd:iin mk:aan, ollen lisäys kertomusvuoteen verraten n. 5.4 %. Varsinaisten menojen lisäys on n. 1 579.6 mmk, eli n. 5.6 %. Pääomamenot ovat lisääntyneet n. 23 %, eli 11 612 264 151 mk:sta 14 285 674 044 mk:aan. Tuloa tuottavia pääomamenoja varten on merkitty 6 756.8 mmk, eli prosentuaalisesti 41.8 % enemmän kuin kertomusvuonna. Lisäyksen ovat etupäässä aiheuttaneet Silvolan tekojärven v:n 1961 aikana suoritettavat rakennustyöt. Tuloa tuottamattomia pääomamenoja varten on merkitty n. 6 699.3 mmk, eli 12.6 % enemmän kuin kertomusvuonna ja on siihen varattu määrärahat entisen suuruista rakennustoimintaa varten. Kaupunginvaltuuston kertomusvuonna (ks. s. 101) tekemän päätöksen mukaan ei liikennelaitokselta v:n 1961 alusta lukien peritä korkoa, mikä aiheuttaa liikelaitosten korkomenojen vähenemisen arviolta n. 34.2 mmk:illa. Kaupungin laitosten varsinaisten tulojen, ilman veroja, on arvioitu nousevan n. 16.6 %, eli 16 202.4 mmk:aan. Palkkamenoja varten on talousarvioon merkitty n. 14 385.5 mmk, eli n. 31.9 % varsinaisten menojen bruttosummasta. Avustusmäärärahat ovat yhteensä 733 mmk, eli n. 64 mmk enemmän kuin kertomusvuonna. Taidelaitosten avustusmäärärahoja on yleensä korotettu 5 %, mikä on etupäässä aiheutunut palkkamenojen noususta. Sairaanhoidon menot lisääntyivät n. 398.6 mmk ja sairaalatoimen tulojen arvioitu lisäys oli n. 243 mmk. Kustannusten nousu aiheutui mm. Hesperian ja Malmin sairaaloiden toiminnan laajentamisesta. Tulojen lisäys aiheutuu lähinnä valtionavuista, joiden osuus on 58.4 % sairaalatoimen tuloista. Huoltotoimen kustannusten nousu on arvioitu n. 3.1 %:ksi tulojen nousun ollessa 6 %. Suurin menonlisäys aiheutui Koskelan sairaskodin hoitopaikkojen lisäämisestä 137 hoitopaikalla. Työnvälitystoimen siirtymässä v:n 1961 alusta valtiolle, ei sen aiheuttamia menoja enää esiinny ko. vuoden talousarvioehdotuksessa. Erinäisten sosiaalisten tehtävien pääluokan kustannusten nousu, ilman työnvälitystoimiston menoja, on laskettu 159.6 mmk:ksi, eli n. 21.5 %:ksi, mikä aiheutuu etupäässä urheilu- ja retkeilylautakunnan hallinnossa olevien kiinteistöjen aiheuttamista menoista. Opetustoimen kustannusten lisäys kertomusvuoteen verrattuna on n. 437.6 mmk, eli 11.8 %, josta suomenkielisten kansakoulujen osalle tulee 220.4 mmk ja ruotsinkielisten kansakoulujen osalle 24.8 mmk. Uusien lastentarhojen ja leikkikenttien perustaminen aiheutti n. 57.3 mmk:n kustannusten lisääntymisen. Liikelaitosten arvioitu ylijäämä oli laskettu 18.4 mmk:ksi. Satamalaitoksen tulojen ylijäämäksi v. 1961 oli laskettu 615.7 mmk, mikä edellyttää satamaliikenteen pysyvän kertomusvuoden tasolla. Teurastamon oletetaan tuottavan tappiota n. 37.2 mmk. Vesilaitoksen tuloksen oletetaan osoittavan n. 145.2 mmk:n

1. Kaupunginvaltuusto

ylijäämää, kaasulaitoksen tuloksen n. 6.2 mmk:n ylijäämää ja sähkölaitoksen tuloksen 1 262.7 mmk:n ylijäämää. Kunnallisverojen poistoja ja palautuksia varten on merkitty 438.7 mmk, eli 418.3 mmk vähemmän kuin kertomusvuonna. Verotuslain 116 §:n mukaan on veronkantoviranomaisten kannon päätyttyä, tahi ensimmäisen erän kannon päätyttyä suoritettava kunnalle 96 % maksuunpannun kunnallisveron määrästä. Loppuosan selvittely suoritetaan 5 v:n jälkeen. Kaupunginhallituksen käsityksen mukaan olisi saamatta jäänyt 4 % merkittävä poistona talousarvion menoksi. Käyttörahaan oli sääntöjen mukaan siirretty 438 100 890 mk palautuvia siirtomäärärahoja, siirron jälkeen rahaston pääoma on 2 218 670 884 mk. Verontasausrahaston sääntöjen mukaan oli rahastoon siirretty puolet veroäyriä hinnan pyörityksestä johtuvasta ylitulosta, mikä v:lta 1959 oli 15 552 500 mk, lisäksi oli esitetty rahastoon siirrettäväksi 500 mmk, minkä jälkeen rahastossa olisi 1 057 612 692 mk. V:n 1961 talousarvioehdotukseen on tuloa tuottavien pääomamenojen ja tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkiin voitu investointeja varten varata vain 13.5 mrd, mikä määrä on n. 1.8 mrd vähemmän kuin investointiohjelmassa on edellytetty. Satamien laiturirakennustöitä varten oli varattu n. 621.8 mmk, eli n. 311.8 mmk enemmän kuin kertomusvuonna. Vesilaitoksen investointeihin on varattu 1 442.3 mmk, eli 834.6 mmk enemmän kuin kertomusvuonna. Lisäys on johtunut siitä, että Silvolaan tekojärven rakennustyö on suunniteltu suoritettavaksi talousarviovuoden aikana siten, että vesiallas voitaisiin täyttää v. 1962. Kaasulaitoksen sijoitusmenot on laskettu 152.5 mmk:ksi. Sähkölaitoksen sijoitusmenot on merkitty 2 516 mmk:ksi. Sijoitusmenoihin sisältyvä 524.3 mmk:n lisäys on pääasiassa aiheutunut kaukolämmitystoiminnan edellyttämien laitteiden ja rakennusten hankkimisesta. Liikennelaitoksen investoinnit ovat 160.15 mmk suuremmat kuin kertomusvuonna, eli 613.3 mmk. Asuntorakennustoiminnan tukemiseen on merkitty 700 mmk, jolla ensisijaisesti on tarkoitus jatkaa asuntojen rakentamista häädetyille. Samaten on tarkoitus jatkaa kaupungin omistamalla maalla sijaitsevan puutaloalueen uudelleenrakentamista. Kaupungin tonttipolitiikan edellyttämiä katu- ja viemäritöitä varten on varattu 2 676.6 mmk, eli n. 1 178.4 mmk enemmän kuin kertomusvuonna. Yleisen kunnallishallinnon rakennuksia varten on varattu 445 mmk, josta sosiaalivirastotaloa varten 350 mmk. Helsingin yliopistollisen keskussairaalan pääomamenoihin joutuu kaupunki talousarviovuonna osallistumaan 136.6 mmk:lla, joka merkitsee 100 000 mk kaupungin käytettävissä olevaa hoitopaikkaa kohti. Kaupunginteatterin rakentamisen rahoittamiseen on merkitty 100 mmk. Kesko Oy:ltä on merkitty saatavaksi 100 mmk:n laina, jolla on tarkoitus rakentaa ko. yhtiölle Munkkisaaresta vuokrattuun alueeseen liittyvä lauri.

V:n 1960 tulojen perusteella maksuunpantavien veroäyriä lukumäärää arvioiessaan kaupunginhallitus oli todennut yleisen ansiotason nousseen sekä työtilaisuuksien lisääntyneen. Henkilökohtaisista tuloista kertyvä äyrimäärä oli arvioitu nousevan n. 6 %:lla, liike- ja ammattituloista n. 4 %:lla ja kiinteistötuloista määrätävien veroäyriä lukumäärään oli arvioitu lisäystä 3 %. Mainitun arvion perusteella tulisi henkilökohtaisten tulojen perusteella maksuunpantavien veroäyriä lukumäärä v. 1961 olemaan 1 329 240 000, liike- ja ammattitulojen veroäyrimäärä 320 320 000 ja kiinteistötuloista maksuunpantavien veroäyriä luku 79 310 000 veroäyriä. Veroäyriä kokonaisuudessaan olisi siis v. 1961 edellä olevan mukaan 1 728 870 000, mikä on keskimäärin 5.5 % enemmän kuin kertomusvuonna. Kerto-

musvuoden alussa voimaan tullut uusi verotuslaki on huomattavasti muuttanut veronkantomenettelyä, veronkannon jouduttua kokonaan valtion hoidettavaksi. Samassa yhteydessä oli myös muutettu ennakoperintämenettelyä, josta oli annettu uusi laki v. 1959 (kunn. as. kok. n:o 117). Mainittu lainmuutos merkitsi mm. sitä, että kunnat veroäyrin hintaa laskiessaan eivät voineet ennakoperinnässä käyttää muuta lukua kuin mikä laissa on määrätty, eli lukua 96. Kun kaupunginhallitus kuitenkin on arvioinut, että palkkatuloissa on tapahtunut ainakin 6 %:n nousu ja että ne edelleenkin ovat noususuunnassa, voitaneen olettaa, että ennakot mainitun ryhmän osalta tullaan saamaan 10 %:lla korotetun äyrimäärän mukaan. Veroäyrin hintaa osoittavasta laskelmasta voitiin havaita, että v. 1961 lopullisesti taksoitettava määrä 20 629 767 756 mk on 404 015 917 mk suurempi kuin talousarvioon merkittyjen menojen ja muiden kuin verotulojen erotus.

Lopuksi kaupunginhallitus oli todennut, että kaupunginvaltuustossa oli tehty useita *määrärahojen merkitsemistä* talousarvioon *koskevia aloitteita*:

Vt Kulonen ym. olivat 10. 2. tehneet aloitteen, jossa esitettiin, että kaupungin avustusta saavien teattereiden avustuksen saamisen ehdoksi asetettaisiin, että teattereiden tulisi antaa joko ilmaiseksi tai huomattavalla alennuksella pääsylippuja arki-iltojen teatterinäytäntöihin kaikille kaupungissa asuville, 65 vuotta täyttäneille kansaneläkettä ja tukieläkettä saaville henkilöille. Kaupunginhallitus oli huomauttanut, että teattereille ja oopperalle talousarvion yhteydessä myönnettyjen avustusten saamisen ehdoksi oli vuosittain asetettu, että kukin niistä antoi määrätyn määrän näytöksiä joko puolesta tai sitä halvemmasta lipun hinnasta, eikä kaupunginhallituksen mielestä ollut kohtuullista velvoittaa ko. teattereita antamaan alennus- tai vapaalippuja entistä suuremmassa määrässä.

Vt Vanhanen ym. olivat 9. 3. tehneet aloitteen 1 200 mmk:n määrärahan ottamiseksi v:n 1961 talousarvioon asuntotuotantoa varten. Summasta olisi 150 mmk käytettävä asuntojen rakentamiseen hädetyille ja 150 mmk asuntojen rakentamiseen vanhuksille. Kaupunginhallitus oli viitannut asiasta talousarvion laatimisen yhteydessä esittämäänsä.

Vt Saastamoinen ym. olivat 23. 3. tehneet aloitteen 3 mrd:n mk:n pitkäaikaisen lainan ottamiseksi v:n 1961 talousarvioon. Kaupunginhallitus oli merkinnyt talousarvioehdotukseen lainavaroja kaikkiaan 1 400 mmk, eikä sen suuremman lainamäärän saaminen ollut osoittautunut mahdolliseksi.

Vt Hakulinen ym. tekivät 6. 4. aloitteen, jossa ehdotettiin toimenpiteisiin ryhtymistä ulkomaisen lainan saamiseksi ajankohtaisten rakenustehtävien rahoittamiseksi. Kaupunginhallitus oli viitannut edellä lausumaansa ja huomauttanut samalla, että lainan saanti ulkomaisilta rahoittajilta oli toistaiseksi päätynyt kielteiseen tulokseen.

Vt Ikonen ym. tekivät 6. 4. aloitteen ehdottaen siinä, että ryhdyttäisiin toimenpiteisiin hädettyjen ja vaikeassa asunotilanteessa olevien lapsiperheiden asunonsaannin turvaamiseksi ja 1 200 mmk:n määrärahan merkitsemiseksi v:n 1961 talousarvioehdotukseen asuntorakennustoiminnan edistämiseksi. Kaupunginhallitus oli viitannut asiasta edellä lausumaansa.

Vt v. Frenckell ym. olivat samana päivänä tehneet aloitteen talviuintimahdollisuuksien parantamista tarkoittavan tutkimuksen kiireellisestä toimitamisesta sekä

1. Kaupunginvaltuusto

tarpeellisen määrärahan ottamisesta talousarvioon sitä varten. Kaupunginhallitus oli merkinnyt talousarvioehdotukseensa 493 000 mk ko. tarkoitusta varten.

Vt Modeen oli tehnyt aloitteen vanhusten kodinhoitotoiminnan tehostamista varten tarvittavien kodinhoitajien lukumäärän lisäämiseksi. Kaupunginhallitus oli ilmoittanut merkinneensä talousarvioehdotukseensa määrärahan 10 uuden tp. kodinhoitajan ja yhden tp. kodinhoidonvalvojan palkkaamista varten.

Vt Meltti ym. olivat 1. 6. tehneet aloitteen 700 000 mk:n määrärahan merkitsemiseksi v:n 1961 talousarvioon Sydäntautiliiton käytettäväksi helsinkiläisiin sydäntautipotilaisiin kohdistuvan työn tukemiseksi. Kaupunginhallitus oli sairaalalautakunnan esityksestä merkinnyt 600 000 mk Sydäntautiliiton avustamista varten.

Vt Meltti ym. olivat samana päivänä tehneet vielä aloitteen 20 mmk:n määrärahan merkitsemiseksi v:n 1961 talousarvioehdotukseen pohjoisiin kaupunginosiin rakennettavan sairaalan suunnittelu- ja valmistelutöitä varten. Asian keskeneräisyyden vuoksi kaupunginhallitus ei katsonut aiheelliseksi merkitä erillistä määrärahaa ko. tarkoitukseen. Mikäli kuitenkin sairaalan suunnittelutöihin ryhdyttäisiin jo v. 1961, voitaisiin tarkoitukseen käyttää yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi merkittyä, ulkopuolisen suunnittelutyövoiman palkkaamiseen tarkoitettua 20 mmk:n määrärahaa.

Vt Kulonen ym. tekivät 15. 6. aloitteen määrärahan varaamiseksi kotisairaanhoidotoiminnan tehostamista varten. Kaupunginhallitus oli merkinnyt talousarvioehdotukseensa määrärahan kahden uuden kotisairaanhoidajan ja kahden uuden lääkintävoimistelijan palkkaamiseksi terveydenhoitoviraston kotisairaanhoidotoimintaan.

Vt Paasivuori ym. olivat 21. 9. tehneet aloitteen 5 mmk:n määrärahan varaamiseksi talousarvioehdotukseen perheenäitien lomaviettoa varten. Kaupunginhallituksen ilmoituksen mukaan oli ko. tarkoitusta varten varattu 2. 6 mmk:n määräraha, eikä määrärahan korottamiseen katsottu sillä kertaa olevan aihetta.

Vt Ehrnrooth teki 21. 9. aloitteen vanhusten päiväkotitai kerhotoimintaa varten tarvittavan määrärahan merkitsemiseksi v:n 1961 talousarvioehdotukseen. Kaupunginhallitus oli aloitteen johdosta ilmoittanut, että mainittu päiväkoti oli suunniteltu perustettavaksi Koskelan sairaskodin B-rakennukseen v:n 1963 aikana. Samaten oli tarkoitus perustaa päiväkoteja vuosittain rakennettavien uusien vanhainkotien yhteyteen. Edelleen oli kaupunki avustanut kertomusvuonna toimintansa aloittanutta Helsingin Vanhainsuojeluyhdistyksen ylläpitämää vanhusten päiväkotia. Kaupunginhallituksen mielestä ei siinä vaiheessa ollut syytä ryhtyä muihin toimenpiteisiin.

Esittämiinsä selvityksiin viitaten kaupunginhallitus oli ehdottanut, etteivät vtt Kulosen, Vanhasen, Saastamoisen, Hakulisen, Ikosen, v. Frenckellin, Modeenin, Meltin, Kulosen, Paasivuoren ja Ehrnroothin ym. edellä selostetut aloitteet antaisi aihetta enempiin toimenpiteisiin.

Teattereille ja oopperalle myönnettävien avustusten ehdoksi asetettiin kuten aikaisemminkin, että Ruotsalainen Teatteri ja Helsingin Kansanteatteri antavat vähintään 25, Kansallisteatteri ja Helsingin Työväenteatteri vähintään 10 sekä Suomen Kansallisooppera vähintään 8 kansannäytöstä puolesta tai sitä huokeammasta lipun hinnasta.

Edelleen kaupunginhallitus oli ehdottanut, että orkesteri- ja kuoroyhdistysten

avustusten ehdoksi asetetaan, että ao. orkesterit ym. esiintyvät kaupungin järjestämissä tilaisuuksissa talousarviovuoden aikana kerran korvauksetta ja muulloin kaupunginhallituksen kussakin eri tapauksessa kohtuulliseksi katsomasta korvauksesta.

Samaten kaupunginhallitus oli ehdottanut, että kaupunginvaltuusto hyväksyisi selonteon väkijuomayhtiön voittovarojen käytöstä.

Vielä kaupunginhallitus oli ehdottanut, että 17. pääluokan II ja III luvun ja 21. pääluokan IV ja V luvun osalta ainoastaan momenttien kokonaismäärärahat on sidottu, kuitenkin siten, että momenteille sisältyvistä määrärahoista osoitetaan yksinomaan vakinaisten viranhaltijain palkkausta varten kaasu- ja sähkölaitoksen osalta määrätyt summat sekä yksinomaan tilapäisten viranhaltijain palkkausta varten mainittujen laitosten osalta myöskin määräsumat, joita ei saada ylittää ilman tilisäännössä edellytettyä lupaa, että sille myönnettäisiin oikeus v. 1961 ottaa määräämillänsä ehdoilla ja tarvittaessa myös indeksiehdolla lyhytaikaista luottoa, jonka ylimmäksi rajaksi määrättäisiin 3 000 mmk, että kaupunginhallitus oikeutettaisiin muuttamaan v:n 1961 talousarvion 1.—22. pääluokkien kokonaismäärärahojen jakoa tilisäännön 20 §:n 3. momentin määräyksiä noudattaen (v:n 1955 kunn.as.kok. n:o 55), ettei 21.—22. pääluokkaan kuuluvia siirtomäärärahoja saanut käyttää ilman kaupunginhallituksen suostumusta, että mikäli työllisyystilanne v. 1961 ei vaadi työllisyystöihin varattujen määrärahojen käyttöä työllisyystarkoituksiin, voidaan näitä määrärahoja käyttää kaupunginhallituksen harkinnan mukaan kaukolämpöverkoston laajentamiseen, että v:n 1961 talousarvion rakennustoiminnan tukemiseen merkitystä määrärahasta ei ko. vuonna myönnetä kaupunginvaltuuston v. 1958 (ks. s. 79) tekemän periaatepäätöksen edellyttämiä lainoja rakennustoimintaa harjoittavien yhtymien asuntotuotannon tukemiseen sekä että kaupunginvaltuusto määräisi, että niissä tapauksissa, jolloin lauta- ja johtokuntien sekä virastojen ja laitosten talousarvioehdotuksiin sisältyviä varsinaisia menoja koskevia määrärahoja on supistettu osoittamatta erikseen mihin mahdolliseen momentin määrärahaan supistus on kohdistettava, lauta- ja johtokunnilla sekä virastoilla ja laitoksilla on oikeus jakaa vähennetty määrä haluamiensa osamäärärahojen kesken tarpeelliseksi katsomassaan suhteessa kuitenkin siten, että lauta- ja johtokunnan tai viraston tai laitoksen alkuperäisen esityksen mukaisia osamäärärahojen määriä ei tällöin saada ylittää.

Sen jälkeen kun kaupunginhallitus oli 17. 11. käsitellyt loppuun edellä selostetun talousarvioehdotuksen v:ksi 1961, oli ilmennyt seikkoja, jotka aiheuttivat muutoksia ko. ehdotukseen. Muutokset esitettiin kaupunginvaltuustolle 13. ja 14. 12., joka palautettuaan asian vielä kaupunginhallitukselle päätti 21. 12. lopullisesti hyväkyä talousarvioehdotuksen v:ksi 1961 (13. 12. 848 §, 14. 12. 862 §, 21. 12. 880 §, khn mtö n:o 15, 16, 17).

Talousarvion pääluokkien ja osastojen loppusumat sekä menojen ja tulojen lisäykset (+) ja vähennykset (—) v:een 1960 verrattuna käyvät ilmi seuraavasta yhdistelmästä:

1. Kaupunginvaltuusto

*M e n o t**Varsinaiset menot*

	mk		mk
1. Yleinen kunnallishallinto	2 956 913 481	+	321 638 380
2. Oikeus- ja järjestystoimi	1 073 304 253	+	100 069 478
3. Palotoimi	397 531 815	+	45 526 605
4. Terveystenhoito	702 793 637	+	82 149 352
5. Sairaanhoido	5 480 127 923	+	398 618 545
6. Huoltotoimi	3 744 650 190	+	114 072 922
7. Lastensuojelutoimi	1 013 406 541	+	107 345 229
8. Erinäiset sosiaaliset tehtävät	905 190 555	+	86 886 489
9. Opetustoimi	4 153 390 202	+	347 600 111
10. Sivistystoimi	510 510 226	+	53 967 294
11. Kiinteistöt	1 472 632 456	+	51 266 221
12. Yleiset työt	3 202 853 533	+	515 872 350
13. Liikennelaitos	—	—	858 986 345
14. Satamat	1 846 030 505	+	86 086 212
15. Teurastamo laitoksineen	37 169 693	—	3 597 195
16. Elintarvikekeskus	404 942 462	—	13 061 990
17. Teollisuuslaitokset	—	—	20 410 459
18. Muut liikeluonteiset laitokset	—	—	—
19. Korot ja lainakustannukset	678 247 454	—	13 890 714
20. Poistot, palautukset ja siirrot verontasaus- rahastoon	957 803 500	+	88 453 500
Yhteensä	29 537 498 426	+	2 489 552 688

Pääomamenot

21. Tuloa tuottavat pääomamenot	6 756 818 000	+	1 990 635 096
22. Tuloa tuottamattomat pääomamenot	6 699 263 950	+	751 369 384
23. Velan kuoletus	829 592 094	—	68 594 587
Yhteensä	14 285 674 044	+	2 742 004 480
Kaikkiaan	43 823 172 470	+	5 231 557 168

*T u l o t**Varsinaiset tulot*

	mk		mk
1. Yleinen kunnallishallinto	65 398 150	+	10 085 920
2. Oikeus- ja järjestystoimi	46 109 800	+	8 050 000
3. Palotoimi	33 951 600	+	2 680 000
4. Terveystenhoito	115 385 448	+	8 898 284
5. Sairaanhoido	1 922 907 486	+	243 038 876
6. Huoltotoimi	859 950 426	+	48 584 706
7. Lastensuojelutoimi	150 000 000	+	25 080 800

<i>Varsinaiset tulot</i>		mk		mk
8. Erinäiset sosiaaliset tehtävät		147 532 782	+	15 100 148
9. Opetustoimi		994 552 698	+	104 971 509
10. Sivistystoimi		37 754 720	—	706 140
11. Kiinteistöt		1 545 314 781	—	875 185 418
12. Yleiset työt		864 345 263	+	33 670 280
13. Liikennelaitos		18 358 920	+	18 358 920
14. Satamat		2 461 705 200	+	346 097 200
15. Teurastamo laitoksineen		—		—
16. Elintarvikekeskus		408 000 000	—	17 000 000
17. Teollisuuslaitokset		1 414 002 520	+	671 083 630
18. Muut liikeluonteiset laitokset		2 740 000	+	965 000
19. Korot ja osingot		5 114 417 975	+	1 658 188 202
20. Verot		20 563 466 561	—	1 566 301 402
	Yhteensä	36 765 894 330	+	3 194 853 475

<i>Pääomatulot</i>				
21. Kaupungin omaisuudesta saadut pääomatulot		3 760 462 478	+	388 204 981
22. Lainavarat		1 400 000 000	—	767 000 000
	Yhteensä	5 160 462 478	+	388 204 981
	Säästö	1 896 815 662	+	1 896 815 662
	Kaikkiaan	43 823 172 470	+	5 479 874 118

Urheilutalon rakentamista varten myönnettyä avustustulolainaa koskeva valitus. Merkittiin tiedoksi, että korkein hallinto-oikeus oli 8.2. antamallaan päätöksellä harkinnut oikeaksi kunnallislain 175 §:n (v:n 1948 kunn. as. kok. n:o 143) perusteella kumota lääninoikeuden päätöksen ja hylätä ins. Yrjö Enteen kaupunginvaltuuston ko. asiaa koskevasta päätöksestä tekemän valituksen (9. 3. 175 §, v:n 1959 kert. s. 32).

Kertomusvuoden talousarvioehdotusta käsitellessään kaupunginvaltuusto oli päättänyt myöskin siihen otettavaksi 100 mmk:n määrärahan urheilutalon rakentamista varten. Määräraha oli tarkoitettu käytettäväksi lainana Urheiluopistosäätiölle kaupunginhallituksen tarkemmin määräämillä ehdoilla mm. siten, että urheilutilojen käytöstä määräisi kaupungin urheilu- ja retkeilylautakunta samojen periaatteiden mukaisesti kuin kaupungin omista urheilulaitoksista. Ins. Yrjö Enne oli valittanut lääninhallitukseen em. päätöksestä samoilla perusteilla kuin v. 1959 (ks. s. 32) ja anonut, että lääninhallitus kumoaisi kaupunginvaltuuston asiaa koskevat päätökset ja että kertomusvuoden talousarviosta poistettaisiin mainittu määräraha. Kaupunginhallitus oli antamassaan lausunnossa mm. huomauttanut, että määrärahan käyttötarkoitus oli jo talousarvioehdotuksessa tarkoin yksilöity. Määrärahaa myönnettäessä oli ratkaisevana tekijänä pidetty käyttötarkoitusta eikä poliittista kantaa, koska kysymyksessä oli nimenomaan kaupungin urheilutilojen lisääminen. Samalla kaupunginhallitus oli huomauttanut, että kaupunki oli jo pitkän aikaa jakanut avustuksia esim. kesävirkestystoiminnan tukemista varten sellaisille järjestöille,

1. Kaupunginvaltuusto

joiden takana oli vain jonkun tietyn puoluenäkemyksen omaava ryhmittymä. Edelleen kaupunginhallitus oli todennut, että se on valtuuston päätöksen mukaan oikeutettu päättämään lainaehtojen yksityiskohdista, mikä menettely vastasi vakiintunutta käytäntöä ja oli myös kunnallislainsäädännön mukainen. Kaupunginvaltuusto päätti lääninhallitukselle antaa kaupunginhallituksen selostuksen mukaisen lausunnon (27. 1. 66 §).

Sittemmin merkittiin tiedoksi, että lääninhallitus oli 13.5. hylännyt valituksen kunnallislain 175 §:n nojalla, eikä ins. Enne korkeimman hallinto-oikeuden 15.8. antaman diaaritodistuksen mukaan ollut hakenut muutosta lääninhallituksen päätökseen, joten se oli lainvoimainen (7. 9. 520 §).

3. Oikeus- ja järjestystointa koskevat asiat

Ulosottovirasto. Vanhenemassa olevien kunnallisverojen perimisestä ulosottoapulaisille maksettavien korotettujen palkkioiden ja tehostettuun verojenperintään tähtäävien toimenpiteiden rahoittamista varten kaupunginvaltuusto oikeutti ulosottoviraston ylittämään määrärahojaan Muut palkkamenot enintään 1 mmk (19. 10. 682 §, ks. s. 21).

Rakennustarkastustoimisto. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä rakennustyön valvonnasta kaupungille suoritettavat korotetut maksut ja sisäasiainministeriö vahvisti 31.3. kaupunginvaltuuston päätöksen (9.3. 180 §, 27.4. 293 §, kunn. as. kok. n:o 29).

Raastuvanoikeuden vanhemmaksi oikeusneuvosmieheksi valittiin varat. Karl-Johan Boije (27. 1. 56 §, 6. 4. 257 §); nuoremmiksi oikeusneuvosmiehiksi valittiin varat. Liisa Jalanko, varat. Pentti Paavola ja varat. Abraham Wainer (9. 3. 179 §, 1. 6. 395 §, 5. 10. 643 §).

Kaupunginvaltuusto päätti suostua siihen, että raastuvanoikeuden odotushuoneessa saatiin myyntiautomaateissa pitää kaupan valmista ravintoa, kahvia ja virvoitusjuomia koko vuorokauden (5. 10. 645 §).

Järjestyshäiriöiden estämistä Suomenlinnan alueella koskeviin toimenpiteisiin ryhtymisestä olivat vt Procopé ym. tehneet 7.9. aloitteen, jossa viitattiin Suomenlinnan arvoon historiallisena nähtävyytenä ja valitettiin sitä, että sen jälkeen kun pääsy Suomenlinnaan oli tullut vapaaksi ja liikenneyhteydet sinne parantuneet, oli sinne myös pesiytynyt epäsosiaalisia aineksia, jotka häiritsivät sekä matkailijoita että saaren asukkaita. Aloitteentekijät olivat ehdottaneet, että kaupunginhallitus saisi tehtäväkseen yhteistoiminnassa muiden viranomaisten kanssa ryhtyä lujin ottein toimenpiteisiin järjestyshäiriöiden estämiseksi Suomenlinnassa. Yleisten töiden lautakunta oli ilmoittanut, että rakennusosaston puisto-osaston hoidossa oli eräitä alueita ja puistoja Suomenlinnassa, joita varten palkattiin kesäksi puistovartija. Järjestyshäiriöistä tuli puistovartijan ilmoittaa poliisille, koska vartijalta puutuivat poliisin valtuudet. Lautakunnan mielestä kuului järjestyksen pitäminen poliisilaitokselle ja varuskunnalle, jolla oli alueita Suomenlinnassa. Poliisilaitos oli ilmoittanut, että järjestyksestä huolehti I vartiopiiriin kuuluva Suomenlinnassa asuva konstaapeli. Vartiopiirin tiedossa ei ollut sellaisia järjestyshäiriöitä, joista aloitteessa oli mainittu. Miehistön vähyyden vuoksi ei saarelle voitu sijoittaa lisää poliisivoimaa.